

M A T E R I A Ł Y I S P R A W O Z D N I A

ROCZNIKI TEOLOGICZNE
Tom LIV, zeszyt 1 – 2007

KS. WOJCIECH PIKOR
Instytut Nauk Biblijnych KUL

KRONIKA INSTYTUTU NAUK BIBLIJNYCH KUL ZA ROK AKADEMICKI 2005/2006

I. SPRAWY PERSONALNE

Zespół pracowników naukowych Instytutu Nauk Biblijnych (stan osobowy na dzień 15.06.2006) tworzyli: prof. dr hab. Ryszard Rubinkiewicz SDB – dyrektor Instytutu, ks. prof. dr hab. Antoni Paciorek, ks. dr hab. Antoni Tronina, prof. KUL, dr hab. Urszula Szwarz, prof. KUL, ks. prof. dr hab. Henryk Witczyk, dr hab. Waldemar Rakocy CM, prof. KUL, dr hab. Stefan Szymik MSF, ks. dr hab. Mirosław Wróbel, ks. dr Dariusz Dziadosz, ks. dr Stanisław Hareźga, dr Andrzej Kiejza OFM^{Cap}, dr Krzysztof Mielcarek, ks. dr Wojciech Pikor. Do grona pracowników Instytutu w charakterze asystentów dołączyli dr Henryk Drawnel SDB oraz ks. dr Andrzej Piwowar, kapłan Archidiecezji Warmińskiej.

12 grudnia 2005 roku długoletni pracownik Instytutu prof. dr hab. Hugolin Langkammer OFM świętował w murach Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Lublinie pięćdziesiątą rocznicę święceń kapłańskich. Z tej okazji na ręce dostojnego Jubilata została złożona *Księga Pamiątkowa „Deus meus et omnia”* (red. M. S. Wróbel, Lublin: Wydawnictwo KUL 2005).

23 maja 2006 pracownicy Instytutu wybrali ponownie na stanowisko dyrektora Instytutu Nauk Biblijnych prof. dr hab. R. Rubinkiewicza SDB, zaś na jego zastępcę ks. prof. dr hab. H. Witczyka. Podczas tego spotkania, podsumowującego pracę Instytutu w sprawozdawczym roku akademickim, zostały przedyskutowane kierunki działań Instytutu na najbliższe lata. Szczególnie istotnym punktem była decyzja przekształcenia dotychczasowego Ty-

godnia Biblijnego na Międzynarodowe Jesienne Spotkania Biblijne, które nabiorą ścisłego charakteru konferencji naukowej. Równocześnie w terminie wiosennym będzie miało miejsce jednodniowe sympozjum biblijne, organizowane przez pracowników Instytutu, adresowane przede wszystkim do społeczności akademickiej KUL.

Innym ważnym aspektem działalności Instytutu były prace związane z powstaniem Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II, którego przewodniczącym jest ks. prof. dr hab. H. Witczyk. W strukturę Dzieła zostali włączeni jako moderatorzy diecezjalni następujący pracownicy Instytutu: ks. dr hab. M. S. Wróbel (Archidiecezja Lubelska), ks. dr S. Harężga (Archidiecezja Przemyska), ks. dr W. Pikor (Diecezja Pelplińska). Sprawy Dzieła, szczególnie w kontekście apostołatu biblijnego, były przedmiotem dyskusji podczas kilku spotkań pracowników Instytutu.

II. STOPNIE NAUKOWE

W roku sprawozdawczym miały miejsce obrony trzech prac doktorskich.

W dniu 14 czerwca 2006 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej pani Sylwii K o n o p n i e w s k i e j. Promotorem pracy zatytułowanej *Wizja czasów ostatecznych w apokryfach ST. Żydowskie spekulacje apokaliptyczne między II wiekiem przed Ch. a II wiekiem po Ch.* był dr hab. Waldemar Rakocy CM, prof. KUL, zaś recenzentami ks. prof. dr hab. Waldemar Chrostowski, UKSW oraz prof. dr hab. Ryszard Rubinkiewicz SDB, KUL.

W dniu 14 czerwca 2006 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej ks. Macieja B a s i u k a. Promotorem pracy zatytułowanej *Ofiara Izaaka (Rdz 22, 1-14) w zachodniej tradycji patrystycznej* był ks. dr hab. Antoni Tronina, prof. KUL, zaś recenzentami ks. prof. dr hab. Zdzisław Małecki, UŚ (Katowice) oraz ks. dr hab. Mariusz Szram, prof. KUL.

Dnia 29 września 2006 r. odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej ks. Tomasza Kusza. Promotorem pracy zatytułowanej *Uzdrowienie z trądu w tradycji synoptycznej* był dr hab. Stefan Szymik MSF, zaś recenzentami ks. prof. dr hab. Józef Kozyra, UŚ (Katowice) oraz ks. prof. dr hab. Antoni Paciorek, KUL.

Stopień licencjata w zakresie specjalizacji biblijnej, na podstawie prac i egzaminu, który miał miejsce 1 czerwca 2005 r., uzyskali: ks. Grzegorz Baran, ks. Valery Bykowski, ks. Robert Głuchowski, ks. Wojciech Kardys, ks. Piotr Kot, ks. Łukasz Laskowski oraz Uladzislau Valakhovich.

W ramach seminariów naukowych prowadzonych przez pracowników INB następujący studenci obronili prace magisterskie: A. Banasiak, E. Bełtowska, Y. Chaykivskyy, M. Deja, A. Florczyk, M. Horodecki, R. Jaworski, S. Kaniowski, A. Karczyński, K. Knap, G. Kozub, J. Książek, R. Kurakh, H. E. Ładosz, T. Margańska, K. Musiał, A. Podsiadło, B. Romaniuk, R. Rudzka, E. Rutkowska, L. Šipavičius, M. Słowik, J. Wach, I. Wardzińska, L. Yuzupanova.

III. PUBLICZNE WYKŁADY I ODCZYTY

W 40. rocznicę ogłoszenia Konstytucji dogmatycznej o Objawieniu Bożym *Dei Verbum* INB KUL zorganizował w dniach 28-29.11.2005 roku 33. Tydzień Biblijny pod hasłem: *Jedno Objawienie – wiele odpowiedzi*. Na program Tygodnia złożyły się następujące referaty:

- ks. dr hab. A. Tronina, prof. KUL, *Bóg objawiający się ludom. Biblia o objawieniu się Boga wszystkim narodom*;
- ks. dr hab. M. S. Wróbel, *Bóg objawiający się synom Abrahama. Objawienie dane ludowi Starego Przymierza*;
- ks. prof. dr hab. H. Witczyk, *Novum Objawienia w Chrystusie*;
- ks. prof. dr hab. A. Paciorek, „Regula fidei” drogą odczytywania i przekazywania Objawienia.

W ramach Tygodnia miały miejsce również dwie dyskusje panelowe, które dotyczyły recepcji *Dei Verbum* we współczesnym Kościele: *Jeden Bóg, jedno objawienie a wielość religii* (prowadzący dr hab. W. Rakocy CM, prof. KUL) oraz *Jedna jest prawda, ale czy jedna interpretacja? Jaka interpretacja Biblii: naukowa czy duchowa?* (prowadzący dr hab. S. Szymik MSF).

IV. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA PRACOWNIKÓW INSTYTUTU NAUK BIBLIJNYCH

Prof. dr hab. Ryszard R u b i n k i e w i c z SDB

Sympozja naukowe i zjazdy

- Posiedzenie Papieskiej Komisji Biblijnej. Rzym, 28.10.2005 r.
- Posiedzenie Komitetu Nauk Teologicznych PAN. Świdnica, 10.05.2006 r.
- 44. Sympozjum Biblistów Polskich. Kalisz, 19-21.09.2006 r.

– Międzynarodowa konferencja *Międzyreligijne i ekumeniczne znaczenie „Nostra aetate”*. W 40. rocznicę podpisania Deklaracji o stosunku Kościoła do religii niechrześcijańskich „Nostra aetate” Soboru Watykańskiego II. Lublin, KUL, 25.10.2005 r.

– Międzynarodowa konferencja naukowa *Logos i Słowo. Przekłady Biblii (w 40-lecie Dei Verbum i Biblii Tysiąclecia)*. Katowice, UŚ, 18-19.11.2005 r.

– 33. Tydzień Biblijny *Jedno Objawienie – wiele odpowiedzi*. Lublin, KUL, 28-29.11.2005 r.

– Sympozjum *Czterdzieści lat po Soborze Watykańskim II*. Lublin, KUL, 6-8.12.2005 r.

– Dzień Judaizmu. Kielce, 17.01.2006 r.

Referaty i wykłady

– *Położmy kres obawom*. Międzynarodowa konferencja: *Międzyreligijne i ekumeniczne znaczenie „Nostra aetate”*. W 40. rocznicę podpisania Deklaracji o stosunku Kościoła do religii niechrześcijańskich „Nostra aetate” Soboru Watykańskiego II. Lublin, KUL, 25.10.2005 r.

– *Idee przewodnie dialogu z judaizmem*. Sympozjum *Czterdzieści lat po Soborze Watykańskim II*. Lublin, KUL, 6.12.2005 r.

Ks. prof. dr hab. Antoni P a c i o r e k

Sympozja naukowe i zjazdy

– Spotkanie Komisji Nauki Wiary przy KEP, *Uwagi o współczesnych przekładach biblijnych (propozycja stanowiska Komisji Nauki Wiary przy KEP wobec pisma Rady Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk)*. Radom, 15.11.2005 r.

– 33. Tydzień Biblijny *Jedno Objawienie – wiele odpowiedzi*. Lublin, KUL, 28-29.11.2005 r.

– Posiedzenie Zakładu Badań nad Antykiem Chrześcijańskim w ramach prac Towarzystwa Naukowego KUL. Lublin, 15.12.2005 r.

– 44. Sympozjum Biblistów Polskich. Kalisz, 19-21.09.2006 r.

Referaty i wykłady

– *„Regula fidei” drogą odczytywania i przekazywania Objawienia*. 33. Tydzień Biblijny *Jedno Objawienie – wiele odpowiedzi*. Lublin, KUL, 29.11.2005 r.

– *Mędrcy w Betlejem – teologia i historia*. Zakład Badań nad Antykiem Chrześcijańskim. Lublin, 15.12.2005 r.

Ks. prof. dr hab. Antoni T r o n i n a

Sympozja naukowe i zjazdy

– 33. Tydzień Biblijny *Jedno Objawienie – wiele odpowiedzi*. Lublin, KUL, 28-29.11.2005 r.

– Sesja naukowa *Mistrz i uczeń w tradycji biblijnej. Autorytet mistrza*. Katowice-Panewniki, 26.04.2006 r.

– 44. Sympozjum Biblistów Polskich. Kalisz, 19-21.09.2006 r.

Referaty i wykłady

– *Starotestamentalne zapowiedzi Eucharystii*. Wykład inauguracyjny w Instytucie Teologicznym. Częstochowa, 8.10.2005 r.

– *Czas odrodzenia*. Cykl konferencji biblijnych. Gdynia 9-11.12.2005 r.

– *Przekład Psalmów w Biblii Paulistów*. Referat w Kole Edytorskim Filologii Polskiej KUL. Lublin, KUL, 18.01.2006 r.

Autorytet Nauczyciela Sprawiedliwości w gminie qumrańskiej. Sesja naukowa *Mistrz i uczeń w tradycji biblijnej. Autorytet mistrza*. Katowice-Panewniki, 26.04.2006 r.

Ks. prof. dr hab. Henryk W i t c z y k

Sympozja naukowe i zjazdy

– Sesja naukowa Instytutu Formacji Teologicznej. Nowe Miasto, 22.10.2005 r.

– Ekumeniczne Święto Biblii. Poznań, 8.11.2005 r.

– Sesja naukowa *40. lat soborowej Konstytucji Dei Verbum*. Kraków, PAT, 17.11.2005 r.

– Międzynarodowa konferencja naukowa *Logos i Słowo. Przekłady Biblii (w 40-lecie Dei Verbum i Biblii Tysiąclecia)*. Katowice, UŚ, 18-19.11.2005 r.

– 33. Tydzień Biblijny *Jedno Objawienie – wiele odpowiedzi*. Lublin, KUL, 28-29.11.2005 r.

– Sympozjum *Czterdzieści lat po Soborze Watykańskim II*. Lublin, KUL, 6-8.12.2005 r.

– Dzień Judaizmu. Kielce, 17.01.2006 r.

- Sesja naukowa *Matka Pana w katechezie*. Kraków, PAT, 11.03.2006 r.
- 38. Tydzień Eklezjologiczny *Nie cały umieram. To, co we mnie niezniszczalne, trwa. Dar i tajemnica śmierci*. Lublin, KUL, 3-5.04.2006 r.
- Sesja naukowa *Rola Ducha w Kościele*. Poznań, UAM, 11.05.2006 r.
- 44. Sympozjum Biblistów Polskich. Kalisz, 19-21.09.2006 r.

Referaty i wykłady

- *Osobowy charakter Słowa Bożego*. Sesja naukowa Instytutu Formacji Teologicznej. Nowe Miasto, 22.10.2005 r.
- *Proroctwo – mowa gwiazd czy głos Boga?* Ekumeniczne Święto Biblii. Poznań, 8.11.2005 r.
- *Konstytucja Dei Verbum – wczoraj i dziś*. Międzynarodowa konferencja naukowa *Logos i Słowo. Przekłady Biblii (w 40-lecie Dei Verbum i Biblii Tysiąclecia)*. Katowice, UŚ, 18-19.11.2005 r.
- *Jak Dei Verbum przybliżyła Biblię Kościołowi?* Sesja naukowa *40. lat soborowej Konstytucji Dei Verbum*. Kraków, PAT, 17.11.2005 r.
- *Jan Paweł II promotorem odnowy biblijnej w bibliстыce*. Sympozjum *Czterdzieści lat po Soborze Watykańskim II*. Lublin, KUL, 6.12.2005 r.
- *Chrześcijańska lektura Psalmów*. Dzień Judaizmu. Kielce, 17.01.2006 r.
- *Udział Maryi w Krzyżu i Chwale Pana*. Sesja naukowa *Matka Pana w katechezie*. Kraków, PAT, 11.03.2006 r.
- *Modlitwa Jezusa w obliczu śmierci*. 38. Tydzień Eklezjologiczny *Nie cały umieram. To, co we mnie niezniszczalne, trwa. Dar i tajemnica śmierci*. Lublin, KUL, 3-5.04.2006 r.
- „*Inny Paraklet*” – *Janowa wizja osoby i roli Ducha Świętego*. Sesja naukowa *Rola Ducha w Kościele*. Poznań, UAM, 11.05.2006 r.

Dr hab. Stefan S z y m i k MSF

Sympozja naukowe i zjazdy

- Międzynarodowa konferencja naukowa *Logos i Słowo. Przekłady Biblii (w 40-lecie Dei Verbum i Biblii Tysiąclecia)*. Katowice, UŚ, 18-19.11.2005 r.
- 33. Tydzień Biblijny *Jedno Objawienie – wiele odpowiedzi*. Lublin, KUL, 28-29.11.2005 r.
- Sesja naukowa *Mistrz i uczeń w tradycji biblijnej. Autorytet mistrza*. Katowice-Panewniki, 26.04.2006 r.

Referaty i wykłady

Eliasz mistrzem Elizeusza i naszym mistrzem. Sesja naukowa: *Mistrz i uczeń w tradycji biblijnej. Autorytet mistrza*. Katowice-Panewniki, 26.04.2006 r.

Ks. dr hab. Mirosław W r ó b e l

Sympozja naukowe i zjazdy

- Międzynarodowa Konferencja *Międzyreligijne i ekumeniczne znaczenie dokumentu „Nostra aetate”*. Lublin, KUL, 25.10.2005 r.
- Sympozjum Naukowe Autorów i Komentatorów nowego przekładu Biblii Paulistów. Częstochowa, 12.11.2005 r.
- Międzynarodowa konferencja naukowa *Logos i Słowo. Przekłady Biblii (w 40-lecie Dei Verbum i Biblii Tysiąclecia)*. Katowice, UŚ, 18-19.11.2005 r.
- 33. Tydzień Biblijny *Jedno Objawienie – wiele odpowiedzi*. Lublin, KUL, 28-29.11.2005 r.
- Konferencja *Biblia księga żywa*. Lublin, Siostry Misjonarki Szkoły, 14.01.2006 r.
- Dzień Judaizmu. Lublin, MSD, 17.01.2006 r.
- I Ogólnopolskie Posiedzenie Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II. Warszawa, KEP, 8.04.2006 r.

Referaty i wykłady

- *Rola Pisma Świętego w życiu współczesnego człowieka*. Niedziela Biblijna w parafii św. Alberta. Puławy, 27.11.2005 r.
- *Bóg objawiający się synom Abrahama. Objawienie dane ludowi Starego Przymierza*. 33. Tydzień Biblijny *Jedno Objawienie – wiele odpowiedzi*. Lublin, KUL, 28.11.2005 r.
- *Symbolika ogrodu w Ewangelii św. Jana*. Konferencja *Biblia księga żywa*. Lublin, Siostry Misjonarki Szkoły, 14.01.2006 r.
- Referat *Nieznajomość Pisma Świętego jest nieznajomością Jezusa Chrystusa*. Lublin, Zamojskie Seminarium Duchowne, 15.01.2006 r.
- Wykład *Śmierć i zmartwychwstanie w ujęciu biblijnym*. Lublin, Duszpasterstwo nauczycieli, 30.03.2006 r.
- Wykład *Tajemnica krzyża w nauczaniu św. Pawła*. Lublin, Dom Księża Emerytów, 6.04.2006 r.
- Wykład *Biblijne podstawy nauki o Duchu Świętym*. Sandomierz, Caritas Diecezji Sandomierskiej, 4.06.2006 r.

- Cykl referatów *Nauka o Trójcy Świętej w świetle tekstów Starego i Nowego Testamentu*, Kaliszany, Ośrodek Światła i Miłości, 9-11.06.2006 r.
- Wykład *Jerozolima – miasto trzech religii monoteistycznych*. Lublin, Lubelski Festiwal Nauki, 22.09.2006 r.

Dr Henryk D r a w n e l SDB

Sympozja naukowe i zjazdy

- 33. Tydzień Biblijny *Jedno Objawienie – wiele odpowiedzi*. Lublin, KUL, 28-29.11.2005 r.
- Society of Biblical Literature – Annual Meeting. Philadelphia, PA, USA, 19-22.11.2005 r.
- Sympozjum *Religia a polityka*. Lublin, KUL, 28.04.2006 r.
- Catholic Biblical Association – Annual Meeting, Chicago, Il, USA, Loyola University, 5-8.08.2006 r.
- Sympozjum *Starożytny Izrael w obliczu obcych religii i kultur*. Lublin–Kazimierz n. Wisłą, KUL, 27-29.09.2006 r.

Wykłady i referaty

- Dyskusja panelowa na temat doktoratu H. Drawnela (*An Aramaic Wisdom Text from Qumran: A New Interpretation of the Levi Document*, SJSJ 86, Leiden: Brill 2004) i książki prof. J. Greenfield, M. Stone, E. Eshel (*Aramaic Levi Document*, Society of Biblical Literature – Annual Meeting, Philadelphia, PA, USA, 19.11.2005 r.).
- *Władza arcykapłana w Izraelu we wczesnym okresie hellenistycznym: pomiędzy historią a kapłańską ideologią dydaktyczną*. Sympozjum *Religia a polityka*. Lublin, KUL, 28.04.2006 r.
- *Priestly Education in the Aramaic Levi Document (Visions of Levi) and Aramaic Astronomical Book (4Q208-211)*, Catholic Biblical Association – Annual Meeting. Chicago, Il, USA, Loyola University, 5.08.2006 r.
- *Edukacja kapłanów w Izraelu w świetle babilońskiej tradycji skrybalnej (Księga Wizji Lewiego 24; 31-47)*. Sympozjum *Starożytny Izrael w obliczu obcych religii i kultur*. Lublin–Kazimierz n. Wisłą, KUL, 28.09.2006 r.

Ks. dr Dariusz D z i a d o s z

Sympozja naukowe i zjazdy

- Międzynarodowa konferencja naukowa *Logos i Słowo. Przekłady Biblii (w 40-lecie Dei Verbum i Biblii Tysiąclecia)*. Katowice, UŚ, 18-19.11.2005 r.
- 44. Sympozjum Biblistów Polskich. Kalisz, 19-21.09.2006 r.

Wykłady i referaty

- *Biblia Tysiąclecia jako wydarzenie religijne i świadectwo pracy polskich biblistów*. Międzynarodowa konferencja naukowa *Logos i Słowo. Przekłady Biblii (w 40-lecie Dei Verbum i Biblii Tysiąclecia)*. Katowice, UŚ, 18.11.2005 r.
- *Cykl o ustanowieniu monarchii w Izraelu (1Sm 8-12)*. 44. Sympozjum Biblistów Polskich. Kalisz, 19-21.09.2006 r.

Ks. dr Stanisław H a r ę z g a

Sympozja naukowe i zjazdy

- Spotkanie wykładowców Nowego Testamentu. Wrocław, 29.12.2005 r.
- I Ogólnopolskie Posiedzenie Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II. Warszawa, KEP, 8.04.2006 r.
- II Ogólnopolskie Posiedzenie Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II. Warszawa, KEP, 10.06.2006 r.

Referaty i wykłady

- *Formacja animatorów biblijnych*. II Ogólnopolskie Posiedzenie Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II. Warszawa, KEP, 10.06.2006 r.

Dr Andrzej K i e j z a OFMCap

Sympozja naukowe i zjazdy

- 33. Tydzień Biblijny *Jedno Objawienie – wiele odpowiedzi*. Lublin, KUL, 28-29.11.2005 r.
- Sympozjum *Boski wymiar tajemnicy odkupienia (Redemptor hominis 9). Zmartwychwstanie Chrystusa fundamentem naszej nadziei i przyszłej chwały*. Warszawa, Franciszkańskie Centrum dla Europy Wschodniej i Azji Północnej, 13-14.05.2006 r.

– Sympozjum *Powołanie honorackie*. Zakroczym, UKSW i Centrum Duchowości Honorackiej, 19-21.05.2006 r.

Referaty i wykłady

– Referaty: *Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa i jego zbawcze skutki; Świadectwa Nowego Testamentu oraz „Ewangelia Judasza” – czy jest zagrożeniem dla naszej wiary?* Sympozjum *Boski wymiar tajemnicy odkupienia (Redemptor hominis 9); Zmartwychwstanie Chrystusa fundamentem naszej nadziei i przyszłej chwały*. Warszawa, Franciszkańskie Centrum dla Europy Wschodniej i Azji Północnej, 13-14.05.2006 r.

Dr Krzysztof M i e l c a r e k

Sympozja naukowe i zjazdy

– Sesja naukowa *Język Biblii a język współczesny*. Kraków, Ignatianum, 15.11.2005 r.

– Międzynarodowa konferencja naukowa *Logos i Słowo. Przekłady Biblii (w 40-lecie Dei Verbum i Biblii Tysiąclecia)*. Katowice, UŚ, 18-19.11.2005 r.

– 33. Tydzień Biblijny *Jedno Objawienie – wiele odpowiedzi*. Lublin, KUL, 28-29.11.2005 r.

– Sympozjum *Czterdzieści lat po Soborze Watykańskim II*. Lublin, KUL, 6-8.12.2005 r.

– 38. Tydzień Eklezjologiczny pt.: *Nie cały umieram. To, co we mnie niezniszczalne, trwa. Dar i tajemnica śmierci*. Lublin, KUL, 3-5.04.2006 r.

– 44. Sympozjum *Bibliistów Polskich*. Kalisz, 19-21.09.2006 r.

– Sympozjum *Starożytny Izrael w obliczu obcych religii i kultur*. Lublin–Kazimierz n. Wisłą, KUL, 27-29.09.2006 r.

Referaty i wykłady

– *Teizm a problem zła. Spojrzenie biblisty*. Dyskusja naukowa w MISH z dr. hab. Piotrem Gutowskim, prof. KUL. Lublin, KUL, 7.12.2005 r.

– Wykłady w Hermanicach w ramach Dominikańskich Kolokwiów Hermanickich. 12-15.07.2006 r.

– *Jeruzalem czy Jerozolima? Święte miasto w oczach Żydów i pogan w epoce hellenistycznej*. Sympozjum *Starożytny Izrael w obliczu obcych religii i kultur*. Lublin–Kazimierz n. Wisłą, KUL, 28.09.2006 r.

Ks. dr Wojciech P i k o r

Sympozja naukowe i zjazdy

- 33. Tydzień Biblijny *Jedno Objawienie – wiele odpowiedzi*. Lublin, KUL, 28-29.11.2005 r.
- I Ogólnopolskie Posiedzenie Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II. Warszawa, KEP, 8.04.2006 r.
- II Ogólnopolskie Posiedzenie Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II. Warszawa, KEP, 10.06.2006 r.
- 44. Sympozjum Biblistów Polskich. Kalisz, 19-21.09.2006 r.

Referaty i wykłady

- *Katecheza biblijna – między postulatami a rzeczywistością*. II Ogólnopolskie Posiedzenie Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II. Warszawa, KEP, 10.06.2006 r.
- *W jaki sposób Biblia jest księgą świętą?* Spotkania Katechetyczne Diecezji Pelplińskiej, 2.09.2006 r.
- *Izajaszowy Sługa Jahwe a nowe przymierze. Analiza kontekstualna Iz 42, 1-9*. 44. Sympozjum Biblistów Polskich. Kalisz, 21.09.2006 r.
- *Kryzys jako szansa życia w świetle tekstów Biblii*. Cykl wykładów dla Sióstr Zgromadzenia Świętej Rodziny z Nazaretu, Lublin, 27.11., 11.12. 2005 r., 29.01., 19.02., 5.03., 7.05., 4.06. 2006 r.

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Instytut Nauk Biblijnych
Al. Raławickie 14
20-950 Lublin
Poland
email: inbibl@kul.lublin.pl
<http://www.kul.lublin.pl/154.html>

QUMRAN POMIĘDZY STARYM A NOWYM TESTAMENTEM

Międzynarodowa konferencja naukowa
z okazji 60-lecia odkryć manuskryptów znad Morza Martwego
Lublin, 25-27 października 2007

W roku 2007 przypada sześćdziesiąta rocznica pierwszych znalezisk manuskryptów na pustyni Judzkiej. Wiosną roku 1947 dwóch Beduinów z plemienia Ta'âmireh pasło owce w okolicy starożytnych ruin nazywanych przez Arabów Ĥirbet Qumrân, położonych u północno-zachodnich wybrzeży Morza Martwego. W jednej z grot znaleźli oni kilka zwojów ukrytych w glinianych dzbanach, po czym zanieśli je do handlarza starożytnościami w Betlejem, Ĥalîla Iskandar Šahîna. Manuskrypty trafiły ostatecznie do monofizyckiego klasztoru syryjskiego św. Marka w Jerozolimie, a Beduini rozpoczęli dalsze poszukiwania manuskryptów na pustyni Judzkiej. Jesienią 1947 roku Beduini wraz z lokalnymi antykwariuszami nawiązali kontakt z różnymi szkołami biblijnymi w Jerozolimie, pragnąc sprzedać swoje znaleziska po rozsądnej cenie. Pierwszym, który rozpoznał starożytność manuskryptów oraz ich prawdopodobne pochodzenie esseńskie, był prof. E. L. Sukenik, profesor Uniwersytetu Hebrajskiego. W grudniu 1947 roku Uniwersytet Hebrajski zakupił pierwsze trzy zwoje. Po zakończeniu wojny arabsko-izraelskiej, która wybuchła w 1948 roku, rozpoczęła się systematyczna eksploracja archeologiczna grot qumrańskich oraz pustyni Judzkiej. Odkrycia manuskryptów prawie wszystkich ksiąg Starego Testamentu, apokryfów Starego Testamentu oraz szeregu nieznanych dzieł literatury esseńskiej i apokryficznej rzuciły nowe światło na wszystkie dziedziny studiów biblijnych, historycznych i filologicznych okresu Drugiej Świątyni w starożytnym Izraelu. Wszystkie manuskrypty zostały opublikowane w oficjalnej serii wydawniczej *Discoveries in the Judaean Desert* wydanej przez Oxford University Press.

Badania archeologiczne w Qumran oraz analiza większości manuskryptów z pustyni Judzkiej przypadły ostatecznie katolickiej szkole biblijnej w Jerozolimie, École Biblique et Archéologique Française. W roku 1952 do grupy

naukowców studiujących i publikujących teksty qumrańskie dołączył ks. Józef Tadeusz Milik, który dzięki wielkim talentom filologicznym oraz paleograficznym, olbrzymiej pracowitości i genialnej intuicji odcisnął niezatarte piętno na studiach qumrańskich. Prof. Milik zmarł w Paryżu 6 stycznia 2006 roku.

Konferencja naukowa z okazji 60-lecia odkryć w Qumran, organizowana przez Instytut Nauk Biblijnych KUL, dedykowana jest pamięci tego wybitnego polskiego naukowca, który rozpoczął studium Pisma św. oraz języków semickich właśnie na Wydziale Teologicznym KUL w roku 1948. Wykład inauguracyjny wygłosi światowej sławy znawca tekstów z Qumran i paleografii semickiej, ks. prof. Émile Puech, wykładający w École Biblique et Archéologique Française, w Jerozolimie, profesor Centre National de la Recherche Scientifique w Paryżu, autor trzech tomów z tekstami z Qumran w serii *Discoveries in the Judaean Desert*. Obok prof. Puecha wystąpi prof. Florentino García Martínez z Uniwersytetu w Groningen i Leuven, jeden z najwybitniejszych znawców tekstów z Qumran, główny redaktor czasopisma „Revue de Qumran” oraz „Journal for the Study of Judaism”.

Zaproszenie do czynnego udziału w konferencji jest skierowane do wszystkich wykładowców wyższych uczelni wydziałów teologicznych, historycznych czy filologicznych. Do wzięcia udziału zapraszamy wszystkich zainteresowanych problematyką Pisma św., historii starożytnej, archeologii, filologii języków semickich i pokrewnych dziedzin wiedzy. Prelekcje można wygłaszać w języku polskim, angielskim, niemieckim lub francuskim. Powstanie manuskryptów z Qumran oraz istnienie wspólnoty esseńskiej nad brzegami Morza Martwego przypada na okres gdy powstają ostatnie księgi Starego Testamentu i pierwsze księgi Nowego Testamentu, temat zasadniczy konferencji otwiera więc taką właśnie perspektywę tematyczną.

Deklarując chęć uczestnictwa w konferencji wszyscy zainteresowani są proszeni o imienne zgłoszenie do osoby odpowiedzialnej za stronę logistyczną konferencji – dr Henryk Drawnel SDB (e-mail: hdrawnel@kul.lublin.pl; hdrawnel@yahoo.com; tel. 081-74-94-103). Należy podać proponowany tytuł referatu oraz streszczenie po polsku i, jeśli możliwe, po angielsku, nie przekraczające trzystu słów.

Prelekcje nie powinny przekraczać 25 minut, z uwzględnieniem 5 minut na krótkie pytania słuchaczy i krótkie odpowiedzi prelegenta. Komitet programowy konferencji zastrzega sobie prawo odrzucenia zgłaszanej propozycji prelekcji. Wszelkie informacje dotyczące konferencji można znaleźć pod adresem internetowym Instytutu (<http://www.kul.lublin.pl/154.html>) w dziale „Planowane wydarzenia”.

Henryk Drawnel SDB

The John Paul II Catholic University of Lublin
Institute of Biblical Studies
Al. Raławickie 14
20-950 Lublin
Poland
email: inbibl@kul.lublin.pl
<http://www.kul.lublin.pl/254.html>

QUMRAN BETWEEN THE OLD AND NEW TESTAMENTS

An International Conference Organized
on the Occasion of the Sixtieth Anniversary of the Dead Sea Scrolls Discovery
Lublin, October 25-27, 2007

In 2007 there occurs a sixtieth anniversary of the first manuscript finds in the Judean Desert. In the spring of 1947 two Beduins from the Ta'âmireh tribe were tending their sheep in the neighborhood of the ancient ruins called by the Arabs Ĥirbet Qumrân located on the north-western shores of the Dead Sea. In an accidentally discovered cave they found several ancient scrolls hidden in clay jars and brought them to an antiquity dealer in Bethlehem, Ĥalîla Iskandar Šahîna. Eventually the manuscripts found their way to a monophysite Syrian monastery of st. Mark in Jerusalem, while the Beduins began their search for more findings in the Judean desert. In the autumn of 1947 the Beduins together with local antiquity dealers began contacting different biblical schools in Jerusalem intending to sell their treasures for a reasonable price. Prof. E. L. Sukenik from the Hebrew University was the first to acknowledge the antiquity of the manuscripts and their possible Essene origin. In December 1947 The Hebrew University bought the first three scrolls. When the 1948 independence war was over, there began a systematic archaeological exploration of Qumran, adjacent caves, and Judean desert. New discoveries of the OT manuscripts containing fragments of almost all biblical books opened a new chapter in modern understanding of the history of the biblical text transmission. Aside from the biblical text, Essene documents and pseudepigraphic compositions, many of which unknown up to the time of their discovery, cast a new light on almost every aspect of biblical, historical and philological studies of the Second Temple period in ancient Israel. All the manuscripts have been published by Oxford University Press in the official publishing series, *Discoveries in the Judaean Desert*.

Eventually the École Biblique et Archéologique Française in Jerusalem took over Qumran excavations together with the analysis of most of the manuscripts from the Judean desert. In 1952 Józef Tadeusz Milik joined the team of international scholars who were engaged in studying and publishing the scrolls at the École. His great philological talent and unparalleled palaeographic skills together with enormous laboriosity and genial intuition left an indelible trait on the understanding and study of the Qumran scrolls. Prof. Milik died in Paris January 6, 2006.

The scientific conference on the occasion of the sixtieth anniversary of Qumran discoveries organized by the Institute of Biblical Studies CUL is dedicated to the memory of this eminent Polish scholar who in 1948 began his biblical and philological studies precisely at the Theological Faculty of the Catholic University of Lublin. In the conference will take part rev. prof. Émile Puech, a leading Qumran scholar and specialist in North-West Semitic epigraphy. Prof. Puech teaches at the École Biblique et Archéologique Française, and at the same time is a Directeur de recherche at the Centre National de Recherche Scientifique in Paris; he authored three volumes in the *Discoveries in the Judaean Desert* series. There also will take part prof. Florentino García Martínez from Leuven University. He is one of the finest experts of Qumran scrolls and heads the scientific journals *Revue de Qumran* and *Journal for the Study of Judaism*.

The Institute of Biblical Studies at the Catholic University of Lublin invites all interested scholars who would like to make a contribution to Qumran studies in their relation to the Bible, Semitic philology, Second Temple history and related matters. The Dead Sea scrolls come from the period that borders the Old and New Testament times, hence the title of the conference and its main thematic thrust. We kindly invite international scholars to participate in the conference and to enjoy the beauty of the Polish medieval town in which the history of Poland intertwines with a long presence of Jewish people and Jewish culture.

Scholars willing to hold a conference during the meeting are kindly requested to contact Henryk Drawnel (email: hdrawnel@kul.lublin.pl; hdrawnel@yahoo.com.; tel +48-81-74-94-103), providing the title of the conference, and a summary no longer than 300 words.

Henryk Drawnel SDB